

**Szakmai tájékoztató az E-cigaretta, - dohányzást imitáló elektronikus
eszközök - használatáról**

AZ ORSZÁGOS GYÓGYSZERÉSZETI ÉS ÉLELMEZÉS-EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZET

**AZ EFOP-1.8.10-17-2017-00001 SZÁMÚ
KOMPLEX EGÉSZSÉGVÉDELEM ÉS SZEMLÉLETFEJLESZTÉS A TÁPLÁLKOZÁS ÉS
GYÓGYSZERFOGYASZTÁS TERÜLETÉN**

ELNEVEZÉSŰ KIEMELT PROJEKT KERETÉBEN KÉSZÜLT

Tartalomjegyzék

I.	Bevezetés.....	3
II.	Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (NNGYK)	4
	Dohányzás	4
	Elektromos cigaretta, dohányzást imitáló elektronikus eszköz, utántöltő folyadék	5
	Irányelv és az EU CEG	6
	Elektromos cigaretta használatával kapcsolatos felmérés.....	7
III.	Iskolai prevenciós program az elektromos cigarettáról és utántöltő folyadékokról	8
IV.	Jelenlegi továbbképzési lehetőségek	9
V.	Fejlődési lehetőségek.....	9
	Minimál intervenció	9
	Prevenációs programok, egészségügyi továbbképzések.....	10
	További lehetőségek.....	10
VI.	Fogalmak	11
VII.	Felhasznált irodalom	13

I. Bevezetés

A dohányzás okozta jelentős veszteségek (élet és közgazdasági) csökkentése világszerte a népegészségügyi programok fókuszában állnak. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) és az Amerikai Egyesült Államok járványügyi hatósága (CDC) is számtalan tanulmányban publikálta az ezzel kapcsolatos álláspontját.

A dohányzást korlátozó szigorítások hatására csökkenő dohánytermék kereslet vezette a gyártókat egy új nikotínélvezeti forma, az elektromos cigaretta világszintű elterjesztésére. Az elektromos cigaretta jelenleg tapasztalható térhódítása hasonlít a hagyományos cigaretta egy évszázaddal ezelőtti előretöréséhez, amikor az átvette a szivar, a pipa, a bagó helyét, illetve ahhoz, amikor mintegy 40 évvel ezelőtt, a társadalmat megtévesztő módon, az alacsony kátrány tartalmú cigaretta népszerűsítése átformálta a dohánypiacot.

Az e-cigarettát mind többen ismerik világszerte, az utóbbi években számos országban megkezdte azoknak a serdülőknek és felnőtteknek a száma, akik kipróbálták a terméket.¹ A fiatalok egyértelműen a legveszélyeztetettebb korosztály, az új típusú termékek, eszközök megjelenése Őket célozza.

A szakirodalom alapján egyértelmű, hogy az e-cigaretta fogyasztása az addikció fenntartásának egy fontos eszköze (pl. nikotintartalmú flakonok esetében) és a sajtóban megjelent – döntően dohányipari érdekeket szolgáló - közleményekkel szemben a pulmonológiai szakkollégium nem tekinti az e-cigarettát a leszoktatás eszközének.² A szakkollégium által kidolgozott szakmai protokollok egyik eleme sem tartalmazza ezt az állítást.

Az elektromos cigarettára, a dohányzást imitáló elektronikus eszközre és az utántöltő flakonra vonatkozó szabályozás jelenleg a dohánytermékekkel együtt a 39/2013. (II. 14.) Korm. rendeletben került szabályozásra, jelezve, hogy a jogalkotó azonos megítélés alá vonja a dohánytermékekkel.

¹ Dr. Cselkó Zsuzsa, Dr. Péntes Melinda: Az elektronikus cigarettáról meglévő ismeretek összefoglalása

² Az Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelv a dohányzásról való leszokás támogatásáról

II. Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (NNGYK)

Az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet jogutódjaként az NNGYK látja el a gyógyszerészeti államigazgatási feladatokat, valamint egyes feladatok tekintetében egészségügyi államigazgatási szervként is kijelölték.

Magyarországon az NNGYK hatáskörébe tartozik az elektromos cigaretta, utántöltő flakon és dohányzást imitáló elektronikus eszköz forgalomba hozatal előtti bejelentésének kezelése³. Azonban az elektromos cigaretta, utántöltő flakon és dohányzást imitáló elektronikus eszköz piacfelügyeletével kapcsolatos hatósági feladatok ellátására nem jogosult.⁴

Magyarországon, csak olyan termék hozható forgalomba, vásárolható az ND NZrt. boltjaiban amelyeket az NNGYK nyilvántartásába vett. Az NNGYK-t megkeresve, könnyen ellenőrizhető, hogy a gyártótól/importőrtől megvásárolni kívánt e-cigaretta, dohányzást imitáló elektronikus eszköz illetve utántöltő flakon szerepel-e a bejelentett termékek listáján.

Az e-cigarettát mind többen ismerik világszerte, az utóbbi években számos országban megkétszereződött azoknak a serdülőknek és felnőtteknek a száma, akik kipróbálták a termékeket. Erre válaszul dolgoztunk ki, az EFOP-1.8.10-VEKOP-17-2017-0000 számú „KOMPLEX EGÉSZSÉGVÉDELEM ÉS SZEMLELETFEJLESZTÉS A TÁPLÁLKOZÁS ÉS GYÓGYSZERFOGYASZTÁS TERÜLETÉN” című kiemelt projekt keretében, az elektromos cigaretta területén az iskolai prevenció programot és akkreditációs továbbképzéseket, amelyeket tartottunk és tartunk a jövőben, továbbá kutatási tevékenységet végeztünk.

Dohányzás

Évente körülbelül ötmillió, tehát kb. fél magyarországnyi ember hal meg valamilyen dohányzás okozta megbetegedésben. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) előrejelzése szerint 2025-2050 között 2,2 milliárd ember dohányzik majd, továbbá Richard Peto és Alan Lopez 2002-ben vázolta, hogy amennyiben nem lesznek erős és hosszantartó tervek és megoldások, a 21. században összesen 1 milliárd ember halálát fogja okozni a dohányzás.⁵ Ezekre az adatokra, mind az egészségpolitika, mind pedig a dohányipar is reagált. Az utóbbi folyamatosan új alternatív termékeket mutat be, olyan új marketing stratégiákat alkalmaz, amelyek kívül esnek a jelenlegi szabályozás keretein. Ezek miatt is fontos, hogy mindenki számára világos legyen, hogy ezen termékeknek mi a valódi hatása az emberi

³ Nvt. 7/D. §-ának (1) bekezdése és a dohánytermékek előállításáról, forgalomba hozataláról és ellenőrzéséről, a kombinált figyelmeztetésekről, valamint az egészségvédelmi bírság alkalmazásának részletes szabályairól szóló 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelet (Korm. rendelet) alapján

⁴ 39/2013. (II.14.) Korm. rendelet a dohánytermékek előállításáról, forgalomba hozataláról és ellenőrzéséről, a kombinált figyelmeztetésekről, valamint az egészségvédelmi bírság alkalmazásának részletes szabályairól

⁵ <http://www.who.int/tobacco/en/atlas38.pdf>

szervezetre.

Elektromos cigaretta, dohányzást imitáló elektronikus eszköz, utántöltő folyadék

A magyar piacon az elektromos cigaretta, a dohányzást imitáló elektronikus eszköz, ill. az utántöltő folyadék 2008 óta elérhető termékek, melyeket főleg interneten lehetett megvásárolni.⁶ 2016 májusáig az e-cigaretta, a dohányzást imitáló elektronikus eszközök, utántöltő folyadékok forgalmazása nem esett jogi szabályozás alá. Az interneten a gyártók, forgalmazók szabadon értékesíthették termékeiket minden előzetes, a nemzeti hatóságok által elvégzett vizsgálat és engedélyeztetés nélkül, amely a felhasználók szempontjából jelentős kockázattal járt, a fent említett egészségügyi kockázatok mellett.

Ám a 2016-os jogszabály változás után, ezen termékeket már illegális az interneten árusítani, ill. azokat megvásárolni. A legnagyobb veszélyt az interneten terjesztett termékek jelentik, mivel a termékek eredetének visszakövetése kérdéses, gyakorlatilag ellenőrizhetetlen a folyadékok összetétele ill., hogy tiltólistán szereplő anyagot tartalmaznak-e, hisz az internetes felületek ellenőrzése nehézkes. Rengeteg olyan - jelentős részben Európán kívülről - beszállított terméket tartalmaznak, amelyeket hazánkban nyilvántartásba nem vettek.

A dohányzás okozta óriási veszteségek (élet és közgazdasági) csökkentése világszerte a népegészségügyi programok fókuszában állnak. A WHO és az Amerikai Egyesült Államok járványügyi hatósága (CDC) is számtalan tanulmányban publikálta az ezzel kapcsolatos álláspontját. A WHO tanulmánya alapján megfogalmazható, hogy a dohányzás egyre nagyobb méreteket ölt, egyre több alternatíva áll rendelkezésére a fogyasztóknak, emiatt ennek a piacnak a kontrollálása, a betegek biztonsága előtérbe került. A termékek ellenőrzése fokozottabbá vált. Ennek következményeképp az Európai Unió irányelvben (2014/40/EU)⁷ fogalmazta meg, azokat az elvárásokat, amelyek alapján kíván előremozdulni ezen a területen.

⁶ Dohányzást imitáló elektronikus eszköz: olyan egyszer használatos elektronikus termék, amely szopókán keresztül nikotinmentes pára fogyasztását teszi lehetővé; Elektronikus cigaretta: olyan egyszer használatos, vagy utántöltő flakonnal és tartállyal vagy egyszer használatos patronokkal utántölthető elektronikus termék, amely szopókán keresztül nikotintartalmú pára fogyasztását teszi lehetővé, vagy annak bármely alkatrésze, beleértve a patronokat, a tartályokat és a patron vagy tartály nélküli készüléket is.

⁷ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=OJ%3AJOL_2014_127_R_0001

Irányelv és az EU CEG

A fenti irányelv céljainak támogatására az EU egy információ megosztó rendszert hívott életre (EU CEG). Az EU CEG egy közös adatbeviteli kapu, amely összegyűjti az Európában forgalmazott elsősorban nikotint tartalmazó termékekkel kapcsolatos információkat (összetétel, kibocsátás, működés, a termékekkel kapcsolatos hatástanulmány stb.), a fenti irányelv szerinti információk alapján.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ)⁸ 114. cikkének (3) bekezdése szerint a jogalkotási javaslatokban az egészség védelmének magas szinten jelen kell lennie, különös figyelmet fordítva a tudományos tényeken alapuló új fejleményekre.

A fent megnevezett direktíva alapján Magyarország feladata, hogy figyelemmel kísérje az elektromos cigaretták és az utántöltő flakonok piacának alakulását, és különös figyelmet fordítson azokra az adatokra, amik arra utalhatnak, hogy használatuk nikotinfüggőséghez vezethet, vagy a hagyományos dohánytermékek fogyasztására indíthatja a fiatalokat és a nemdohányzókat.

További feladata, évente, jelentés készítése, melyben feltünteti az irányelv azon elemeit, amelyeket a tudományos és műszaki ismeretek bővülésének vagy a nemzetközi szabályozások változása nyomán felül kell vizsgálni vagy ki kell igazítani. A jelentés alapján a Bizottság szükség szerint javaslatot tesz ezen irányelv módosítására, hogy az igazodjon a dohány- és kapcsolódó termékek területén végbement fejleményekhez, valamint hogy figyelembe vegye a nemzetközi szinten elfogadott, a dohánytermékekre és kapcsolódó termékekre vonatkozó szabványokkal kapcsolatos minden, tudományos tényen vagy fejleményen alapuló új tényt és elemet.

Az elektromos cigarettára, a dohányzást imitáló elektronikus eszközre és az utántöltő flakonra vonatkozó szabályozás jelenleg a dohánytermékek előállításáról, forgalomba hozataláról és ellenőrzéséről, a kombinált figyelmeztetésekről, valamint az egészségvédelmi bírság alkalmazásának részletes szabályairól szóló 39/2013. (II. 14.) Korm. rendeletben került szabályozásra. Ez jelezi, hogy a jogalkotó azonos megítélés alá vonja a dohánytermékekkel; ezt támasztják alá a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvényben foglaltak is, amely az elektromos cigarettát és a dohányzást imitáló elektronikus eszközt is a dohánytermékek fogyasztásával analóg módon szabályozza, vagyis kizárólag a dohányzásra kijelölt helyen engedi az elektromos cigaretta használatát.

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT>

Elektromos cigaretta használatával kapcsolatos felmérés

Az e-cigarettával, utántöltő folyadékokkal és a dohányzást imitáló elektronikus eszközökkel kapcsolatosan átfogó felmérések a hazai piacon ez idáig korlátozottan történtek, azonban a nemzetközi felmérésekből, adatokból kiolvasható tendencia, hogy az e-cigaretta használata jelentős mértékben növekszik, mind a fiatalkorúak, mind a dohányzásról leszokni vágyó felnőtt korú lakosság körében, ugyanakkor egészségkárosító hatásairól megoszlanak a vélemények. Elmondható, hogy ezzel kapcsolatosan további kutatások szükségesek.

Hatékonyabb intézkedésekhez, a prevenció programok kidolgozásához, továbbá a betegbiztonság szem előtt tartásához valós képet szükséges kapni a piacon jelenleg elérhető gyártókról, forgalmazókról és termékekről. Továbbá vizsgálandók a termékek az esetleges egészségkárosító hatásuk, valamint a szerkezeti, műszaki biztonságosságuk szempontjából. A folyadékok vizsgálatára is fokozottabb figyelmet szükséges fordítani, mivel az utántöltő folyadékok ismert összetevői között egészségkárosító anyagok mind a folyadékokban, mind az e-cigaretta párájában lehetnek. (pl: a különböző gyártóktól származó folyadékok mind nikotintartalom, mind szennyezettség tekintetében jelentősen eltérhetnek egymástól. A piacon lévő folyadékok valós összetételéről sincs teljeskörű információ.) A piacra helyezést követően pedig további felméréseket szükséges végezni az e-cigarettára vonatkozó fogyasztói szokásokról, hogy közép- és hosszútávon vizsgáljuk a fogyasztó és környezete egészségére gyakorolt hatásait.

Az elektromos cigaretta magyarországi kezelésére az NNGYK megkülönböztetett jogosítványokat kapott⁹, és ahogy fentebb említettük, jelenleg az elektromos cigaretta, utántöltő folyadékok és a dohányzást imitáló elektronikus eszközök utánkövetésével kapcsolatban számtalan alapindikátor hiányzik, pl.: fogyasztási szokások; a forgalomban lévő likvidék tényleges összetétele vagy akár a forgalom alakulása. A kutatásunk és felmérésünk során ezekre az alapvető kérdésekre keressük a választ. Látható, hogy az e-cigarettát mind többen ismerik világszerte, az utóbbi években számos országban megkétszereződött azoknak a serdülőknek és felnőtteknek a száma, akik kipróbálták a termékeket. Ennek vizsgálatára, a projekt keretében, az elektromos cigaretta területén, kutatási tevékenységet is végeztünk.

A kutatás 2018-ban a felnőtt lakosság körében végzett országos reprezentatív felmérés eredményei alapján a 18 év feletti kevesebb mint 30%-a volt akkor aktív dohányos. E-cigarettát a felnőttek 1,7 %-a használt. Korábbi¹⁰ felmérésekkel összevetve megállapítható, hogy az alapfokú végzettségűek és a 65 év feletti körében nőtt a dohányzás prevalenciája, továbbá 65 év alatt nőtt az e-cigarettát kipróbálók aránya, akiket elsősorban a leszokás, másodsorban pedig a kíváncsiság motivált. A felnőttek kevesebb mint harmada gondolta azt, hogy az e-cigaretta hasonlóan

⁹ Az emberi erőforrások minisztere 30/2016. (X. 3.) EMMI rendelete az elektronikus cigaretta, az utántöltő flakon és a dohányzást imitáló elektronikus eszköz forgalomba hozatalának és az ezzel kapcsolatos változások bejelentésére vonatkozó igazgatási szolgáltatási díjakról

¹⁰ <http://tudatos.info.hu/hu/hatosag/nemzeti-egeszsegfejlesztesi-intezet>

ártalmas, mint a hagyományos, de egyharmaduk nem tudott válaszolni erre a kérdésre.

A dohányosok között végzett 1000 fős felmérés szerint a mintában dohányzók túlnyomó többsége hagyományos cigarettát használ. Ennek a „nagy” fogyasztói a férfiak, az alapfokú végzettségűek és a 35 év felettek. Fontos információ továbbá, hogy a dohányosok háromnegyede kipróbálta már az e-cigarettát. A teljes korosztálykörében is kijelenthető, hogy az e-cigaretta használatának motivációja főként a leszokás és a kíváncsiság, de jellemző a párhuzamos használat is.

A fiatalokat megcélzó felmérés eredményeiből látható, hogy a dohányosok elsődlegesen a hagyományos cigarettát használják. Viszont 10 dohányos egyetemistából 9 már kipróbálta az e-cigarettát és a motiváció is megfordul: előtérbe kerül a kíváncsiság és csak azt követi a leszokásban való támogatás.

III. Iskolai prevenciós program az elektromos cigarettáról és utántöltő folyadékokról

A projekt keretében, az elektromos cigarettával kapcsolatban iskolai prevenciós programot dolgoztunk ki, középiskolások, 16-18 éves korosztály részére. A prevenciós programot a korszerű tudományos eredmények figyelembevételével az Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pedagógiai és Pszichológiai Kar Személyiség- és Egészségpszichológia Tanszék kollégáinak a közreműködésével állítottuk össze. A prevenciós programokkal kapcsolatos tapasztalatok alapján a többnyire frontális és információ átadásra irányuló prevenciós programok nem hatékonyak, emiatt célul tűztük ki, hogy az a korosztály számára hiteles legyen, interaktívan az élettapasztalataikra és kérdéseikre reagáljon, ne tankönyv-ízű anyagként „szenvetjék el”.

Prevenációs programunkat 2018 októberében kezdtük, egy pilot program keretében, aminek eredményeit beépítettük a programunkba, így biztosítottuk, hogy minél inkább a hallgatók igényeire szabva tudjuk átadni a megfelelő információt az elektromos cigarettáról és megelőzéséről.

A prevenációs foglalkozás során felmérjük a résztvevők tudásszintjét, közös információgyűjtésbe vonjuk őket, áttekintjük az elektromos cigaretták típusait, közösen körbejárjuk az e-cigaretta használat és dohányzás okait és hatásait, valamint a megelőzés lehetőségeit.

2019-ben több új kutatás, eredmény, ill. új generációs elektromos cigaretták is megjelentek a hazai piacon, így ezekkel az információkkal is frissítettük a prevenációs program szakmai tartalmát.

A prevenációs programunk az Országos Tisztifőorvosi Feladatokért Felelős Helyettes Államtitkárság, Egészségmagatartási és Mentálhigiénés Osztályától ajánlást kapott. (Ajánlás száma: 011/2018).

IV. Jelenlegi továbbképzési lehetőségek

A projekt keretében az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet minősített továbbképzést szervezett kormány- és köztisztviselők (többek között népegészségügyi ellenőrök, egészségfejlesztéssel foglalkozó szakemberek) részére, címe: „Amit az elektromos cigarettáról (nem) tudunk!? - Az OGYÉI e-cigarettával kapcsolatos fejlesztései”. Célunk a képzéssel, hogy figyelmet irányítsunk az ezen a területen zajló, jelenleg csendes, de jelentős változásokra. A továbbképzés során ismertettük az elektromos cigarettával kapcsolatos aktuális információkat (pl.: miért veszélyeztetettek a fiatalok, miért népszerűek ezen termékek) és átfogó képet nyújtunk az e-cigarettával kapcsolatos legújabb tudományos eredményekről és társadalmi terendekről.

V. Fejlődési lehetőségek

Intézetünk 2016 óta foglalkozik az elektromos cigaretta, utántöltő folyadékok és dohányzást imitáló elektronikus eszközök területének kérdéseivel. A tapasztalataink alapján több területen is látunk lehetőséget a dohányzás megelőzésére tett munka fejlesztésére.

Minimál intervenció

A minimál intervenció lényege¹¹, hogy rövid időintervallumokban az orvos-beteg találkozás keretei között a dohányzásról leszokás témájának felszínén tartásával rendszeresen megerősíti a szándékot és gyakorlati segítséget nyújt a leszokásban. Az orvos a páciensekkel történő találkozáskor rákérdez azok dohányzási szokásaira, ha dohányoznak, akkor tanácsolja a dohányzás abbahagyását. Segítse és erősítse meg a leszokási szándékot, a motivációt. Ez a három adja meg a „minimál intervenció” szerkezetét. Ez jelentheti a leszokás támogatás első szintjét, és kevésbé időigényes, mint a programszerű leszokás támogatás. A beszélgetés 3-5 percben kivitelezhető és bizonyítottan hatékonyan segíti a leszokást.¹² A módszer az alapellátásban dolgozó orvosok, szakdolgozók, gyógyszerészek számára a legfontosabb, hisz ők találkoznak leggyakrabban a betegekkel, egészséges páciensekkel. Nekik van leginkább lehetőségük arra, hogy felderítsék a dohányos emberek szokásait, kezdeményezzék és elősegítsék a dohányzás abbahagyását. A későbbiekben ezen minimál intervenció programok bevezetése és kiterjesztése az új típusú dohánytermékekre, az elektromos cigarettával kapcsolatos termékekre javíthatja Magyarországon a dohányhelyzetet.

¹¹ <https://fokuszpont.dohanyzasvisszaszoritasa.hu/>

¹² Emberi Erőforrások Minisztériuma-Egészségügyi Államtitkár: Egészségügyi szakmai irányelv-A dohányzásról való leszokás támogatásáról

Prevenációs programok, egészségügyi továbbképzések

Ahogy az előzőekben említettük, a felmérések alapján egyértelmű tendencia, hogy az e-cigaretta használata jelentős mértékben növekszik, mind a fiatalkorúak, mind a dohányzásról leszokni vágyó felnőttkorú lakosság körében. Emiatt fontos a rendszeresített iskolai prevenációs programok átalakítása, interaktívabbá tétele és kiterjesztése ezen termékekre is. Ehhez komoly segítség lehet a gyerekekkel rendszeres és közvetlen kapcsolatban levő érintettek (védőnők, pedagógusok) bevonása és képzés keretén belül naprakész információval ellátása.

További lehetőségek

A továbblépési lehetőségeknél megemlítendő az **Egészségfejlesztési Irodák (EFI) szerepe**. Az országban jelenleg 113 egészségfejlesztési iroda működik, munkájuk fontos és hosszú távú eredményeket hoz¹³. Fókuszuk a területi egészségfejlesztés, továbbá az egészségfejlesztési irodák kiemelt szerepe az NNK létrehozásával felerősödött. Az EFI által szervezett elektromos cigaretta/dohányzás megelőző programok, amelyek, iskolák számára szólnak, nagyobb tömegekhez is eljuthatnának. Emellett felvilágosító előadásokkal felhívhatnák a szülők figyelmét arra, hogy milyen veszélyeket is rejt az elektromos cigaretta, mennyire nem ismerjük még a hosszútávú hatásait és milyen könnyen találkozhatnak ezzel az eszközzel a fiatalok szinte bármilyen internetes felületen

¹³ <https://www.nnk.gov.hu/efi>

VI. Fogalmak

- **Dohányzást imitáló elektronikus eszköz:** olyan egyszer használatos elektronikus termék, amely szopókán keresztül nikotinmentes pára fogyasztását teszi lehetővé;
- **Egyedi termékazonosító (product ID):** A gyártó vagy importőr minden bejelentendő termékhez köteles termékazonosító számot rendelni. Akkor, amikor azonos összetételű és kivitelű termékekről szolgáltatnak adatokat, és különös tekintettel azokra az esetekre, amikor az adatokat egy adott vállalatcsoport különböző tagjai szolgáltatják, a gyártók és az importőrök – a lehetőségek szabta keretek között – kötelesek ugyanazt az elektromos cigaretta-azonosító számot megjelölni. A termék rendszerbeli azonosítására szolgáló elektromos cigaretta-azonosító szám „benyújtóazonosító-év-termékszám” (NNNNN-NN-NNNN) formátumban.
- **Elektromos cigaretta:** olyan egyszer használatos, vagy utántöltő flakonnal és tartállyal vagy egyszer használatos patronokkal utántölthető elektronikus termék, amely szopókán keresztül nikotintartalmú pára fogyasztását teszi lehetővé, vagy annak bármely alkatrésze, beleértve a patronokat, a tartályokat és a patron vagy tartály nélküli készüléket is;
- **EU CEG:** Az elektromos cigaretták és utántöltő flakonok bejelentésére szolgáló, az Európai Bizottság felhasználó-azonosítási rendszerén (ECAS - European Commission Authentication Service) keresztül elérhető közös adatbeviteli kapu.
- **Hatáserősség:** utántöltő flakonok esetében a nikotintartalmú folyadék nikotintartalmát jelenti. Elektromos cigaretta készülékek, illetve alkatrészek akkor tekinthetők azonos hatáserősségűnek, amennyiben ugyanazzal a folyadékkal használva azonos karakterisztikát, ezáltal azonos mennyiségű kibocsátott nikotint eredményeznek
- **Igazgatási szolgáltatási díj:** Az Nvt-ben, valamint az elektromos cigaretta, az utántöltő flakon és a dohányzást imitáló elektronikus eszköz forgalomba hozatalának és az ezzel kapcsolatos változások bejelentésére vonatkozó igazgatási szolgáltatási díjakról szóló 30/2016. (X. 3.) EMMI rendeletben meghatározott, az elektromos cigaretták, utántöltő flakonok és dohányzást imitáló eszközök bejelentéséhez kapcsolódóan a bejelentők által befizetendő díj
- **Közreműködő (affiliate company):** Olyan kapcsolódó vállalkozás, amely az adott termék bejelentésében valamilyen szerepet tölt be, nem szükséges, hogy a bejelentővel tulajdoni kapcsolatban legyen
- **Márkanév:** a bejelentő által az EU CEG tagállamspecifikus felületén megadott név, amelyen a terméket forgalomba hozni kívánja

- **Nikotin tartalmú folyadék:** az elektromos cigaretta használata során felhasznált, illetve annak utántöltésére szolgáló folyadék, amely bármilyen kis mennyiségben nikotint tartalmaz;
- **Összetevő:** bármely olyan anyag vagy alkotóelem, amelyet az elektromos cigarettákban használatos folyadékok gyártásához, ill. a dohányzást imitáló elektronikus eszközökben található folyadékokhoz használnak fel, és amely a késztermékben - akár megváltozott formában – jelen van
- **Toxicitás:** az adott anyag által az emberi szervezetben potenciálisan okozott káros hatás mértéke, beleértve a bizonyos idő bekövetkeztével, megismételt vagy folyamatos fogyasztás vagy expozíció folyamán okozott hatásokat;
- **TPD:** az Európai Parlamentnek és a Tanács 2014/40/EU irányelve a tagállamoknak a dohánytermékek és kapcsolódó termékek gyártására, kiszerezésére és értékesítésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései közelítéséről és a 2001/37/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről
- **Utántöltő flakon:** az elektromos cigaretta utántöltésére szolgáló, nikotintartalmú folyadékot tartalmazó tartály;
- **Utántöltő patron:** a patronos elektromos cigaretta utántöltésére szolgáló, nikotintartalmú folyadékot tartalmazó patron.
- **Módosított hatású termék:** olyan, az új dohánytermék-kategóriákba tartozó, fogyasztható nikotin tartalmú termék, amelyet ilyen termékként nyilvántartásba vettek, továbbá a 2014. május 19-e után az Európai Unió területén jogszerűen forgalomba hozott elektromos cigaretta.

VII. Felhasznált irodalom

39/2013. (II.14.) Korm. rendelet a dohánytermékek előállításáról, forgalomba hozataláról és ellenőrzéséről, a kombinált figyelmeztetésekről, valamint az egészségvédelmi bírság alkalmazásának részletes szabályairól

A WHO honlapja. In: <https://www.who.int/tobacco/en/atlas38.pdf>

Cselkó Zsuzsa, Péntes Melinda: Az elektronikus cigarettáról meglévő ismeretek összefoglalása. In: Orvosi Hetilap, 2016. (157. évf.) 25. sz.

Dohányzás Fókuszpont honlapja. In: <https://fokuszpont.dohanyzasvisszaszoritasa.hu/>

Emberi Erőforrások Minisztériuma-Egészségügyi Szakmai Kollégium: Egészségügyi szakmai irányelv-A dohányzásról való leszokás támogatásáról. In: Klinikai egészségügyi szakmai irányelv

<https://www.tudokozpont.hu/hirek/a-nikotinmentes-e-cigaretta-is-artalmas>

NEFI bemutatkozása. In: <http://tudatos.info.hu/hu/hatosag/nemzeti-egeszsegfejlesztési-intezet>

Nemzeti Egészségfejlesztési Intézet. In: <http://tudatos.info.hu/hu/hatosag/nemzeti-egeszsegfejlesztési-intezet>

Nemzeti Népegészségügyi Központ honlapja. In: <https://www.nnk.gov.hu/efi>

Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet – Hazai sajátosságok. Honlapja. In: https://ogyei.gov.hu/hazai_sajatosságok

Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet honlapja. In: <https://ogyei.gov.hu/magunkrol>